

ЦЕНТР ГОРОДСКИХ ИНИЦИАТИВ
ЦЕНТР ГОРОДСКИХ ИНИЦИАТИВ

MONITORING VLADE KANTONA 10

(mandat 2010.-2014.)

KANTON 10 JE IMAO OZBILJNIH PROBLEMA SA FORMIRANJEM I FUNKCIONIRANJEM SVOJE IZVRŠNE VLASTI. Vlada Kantona 10 formirana je tek 31.07.2012. – 22 mjeseca nakon Općih izbora. Uskostranački interesi i nedorečenost pravnog okvira zemlje (praznine u Izbornom zakonu) dovele su do situacije u kojoj su građani Kantona 10 skoro 2 godine čekali da vlast profunkcionira. Nažalost, problemi se nisu završili na tome, jer je svega pola godine od konačnog formiranja Vlade, sukladno volji novog saziva Skupštine, došlo do problema u funkcioniranju vladajuće koalicije, koji su se vremenom širili, da bi krajem 2013. godine došlo do raspada koalicije, raspuštanja Vlade i izbora nove.

REZULTATI RADA IZVRŠNE VLASTI KANTONA 10, U PERIODU 2010-2014, NAPROSTO SU KATASTROFALNI. Vlada nije zasjedala u prosjeku ni svake druge sedmice. Čak 12 mjeseci nije održala niti jedno zasjedanje. Za čitav mandat usvojila je svega 21 zakon, od čega ih je 17 završilo skupštinsku proceduru.

VLADA JE KONTINUIRANO, TIJEKOM SVIH GODINA MANDATA KRŠILA ZAKON O PRORAČUNIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE. Ne samo da Proračun nije donosila u skladu sa zakonskim obvezama, do 1.11. godine koja prethodi godini na koju se Proračun odnosi, nego je Proračun, zbog Vladinog enormnog kašnjenja u izvršavanju svojih obaveza, svake godine usvajan u godini na koju se odnosi. U 2012. godini se, čak, dogodio nezabilježen slučaj u svim županijama Federacije BiH. Proračun za ovu godinu je usvojen – u devetom mjesecu! Praktično, na kraju trećeg kvartala te godine. Pritom, Odluka o privremenom financiranju za prvi kvartal 2012. godine je usvojena sa 2 mjeseca zakašnjenja, a usvojene su i odluke o privremenom financiranju za drugi i treći kvartal 2012. godine unatoč tomu što, kako su i sami zastupnici za govornicom istaknuli, nemaju pravno uporište u Zakonu. Ovakvim neodgovornim ponašanjem, Vlada je svjesno dovodila finansijski sustav županije do ruba kolapsa, dodatno otežavajući život proračunskih korisnika i ostalih građana .

U ČETRI PRETHODNE GODINE, PROGRAM RADA VLADE USVOJEN JE SAMO ZA POSLJEDNU, I TO TEK POLOVINOM GODINE, ODNOSENOST MJESECA PRIJE OPĆIH IZBORA. Loši ukupni rezultati rada Vlade su dobrim dijelom prouzročeni neusvajanjem godišnjih programa rada ove institucije. Program rada je za Vladu vrlo značajan dokument koji sadrži zadatke, smjernice i jasno utvrđene rokove njihovog izvršenja, a izravno utječe i na dinamiku rada Skupštine. Rad bez Programa rada, kao i njegovo usvajanje polovinom tekuće godine, tj. samo par mjeseci prije Općih zbora predstavlja neodgovorno ponašanje Vlade.

REZULTATI RADA VLADE SUMARNO SU IZUZETNO LOŠI, ALI JE PRIMJETNO POBOLJŠANJE, IZ GODINE U GODINU, I „IZ VLADE U VLADU“. I broj održanih zasjedanja i realiziranih mjera, kroz mandat, iz godine u godinu, kontinuirano se povećavao, kao i broj sati rada na sjednicama. Promatramo li broj realiziranih mjera, u odnosu na broj mjeseci u kojima je određena Vlada bila aktivna, dobijamo podatke o kontinuiranom rastu produktivnosti i efikasnosti. Vlada u „tehničkom“ mandatu, naime, imala je prosjek od 11 realiziranih mjera mjesečno. Vlada od 31.07.2012. do 09.12.2013. ima prosjek od 27 mjera mjesečno, a Vlada od 09.12.2013. do 31.07.2014. ima prosjek od čak 35 realiziranim mjerama mjesečno. Ova posljednja zasluzna je i za realizaciju polovine zakona usvojenih u cijelom mandatu.

VLADA NE POKAZUJE DOVOLJNO UVAŽAVANJA PREMA SKUPŠTINI jer ne odgovara redovito na postavljena zastupnička pitanja. Iako su zastupnici tijekom mandata postavili nevelik broj pitanja, Vlada je odgovorila samo na 44% od njih. Na ovaj način iskazala je nedovoljno uvažavanja prema zastupnicim, zaboravljajući da je imenovana njihovom voljom.

UNATOĆ SKROMNIM UKUPNIM REZULTATIMA, KAO I VELIKOJ DISPROPORCIJI U OSOBNOM DOPRINOSU U RADU VLADE, ČLANOVI VLADE UREDNO SU PRIMALI PLAĆE I OSTALE NAKNADE. Članovi Vlade imaju status zaposlenih u Vladi i primaju punu plaću po ovom osnovu. Kao što smo to u prethodnim izvješćima isticali, iznos primanja nositelja izvršne i zakonodavne vlasti nije sporan. Sporno je skromno zalaganje pojedinaca za poboljšanje kvalitete življenja u ovoj županiji, te skromno bavljenje ključnim i strategijskim dokumentima koji bi mogli riješiti neka od važnijih problema građana.

POVEĆANJE BROJA NEZAPOSLENIH I SMANJENJE BROJA ZAPOSLENIH TE NEZNATNO POVEĆANJE PLAĆE U ODNOSU NA PRVU GODINU MANDATA, UKAZUJE NA LOŠU FINANSIJSKU I EKONOMSKU POLITIKU KOJU JE VODILA VLAST U PROTEKLOM MANDATU. Broj zaaposlenih iz godine u godinu je u padu, tako da je u 2011.iznosio 9658 osoba, u 2012g. 9569, u 2013.g. 9360, a u 2014.g 9260 osoba. Suprotno tomu, rasla je nezaposlenost, pa je u prvoj godini mandata zabilježeno 8803 nezaposlenih osoba, u drugoj 8900, u trećoj 9204, a u posljednjoj godini 9574 nezaposlenih. Neto plaća je iz godine u godinu rasla ali neznatno tako da je u razdoblju od četiri godine porasla samo za 55 KM. Naime, u 2011.godini je iznosila 801 KM, u 2012.godini 814 KM, u 2013. godini 838 KM, a u 2014. godini 856 KM. Revizorska izvješća za 2011.,2012. i 2013.godinu su negativna. Samo u 2013.godini je zabilježen deficit od 6.011.636 KM.

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	2
SADRŽAJ	4
UVOD	5
IMENOVANJE I SASTAV VLADE KANTONA 10.....	6
OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VLADE KANTONA 10 – dinamika rada.....	9
ZAKONODAVNA AKTIVNOST VLADE KANTONA 10	18
KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD.....	20
KOORDINACIJA RADA VLADE I SKUPŠTINE	24
POŠTIVANJE POSLOVNIKA O RADU I ZAKONA.....	25
TRANSPARENTNOST RADA VLADE KANTONA 10.....	25
AKTIVNOSTI ČLANOVA VLADE.....	27
PRIMANJA U VLADI KANTONA 10	30
ZAKLJUČCI I PREPORUKE	31
PRIVITAK 1 – NEOVISNA REVIZORSKA IZVJEŠĆA	32
PRIVITAK 3 - NEKI ASPEKTI KVALITETE ŽIVOTA U KANTONU 10.....	36

UVOD

Izvješće o monitoringu rada Vlade Kantona 10 daje pregled rada ove Institucije u razdoblju od 1.11.2010.-31.7.2014. godine.

Cilj izvješća je, sumiranje i na jednostavniji način predstavljanje podataka do kojih je CCI došao prateći rad Vlade Kantona 10 tijekom njenog mandata.

Pri kreiranju izvješća, kao ulazni parametri, korištena su ranija Izvješća o monitoringu rada Vlade Kantona 10, zapisnici sa održanih sjednica Vlade i drugi materijali, traženi i dostavljeni od strane ove institucije.

Ovo izvješće je jedan u nizu pokušaja Centara Civilnih Inicijativa da kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvješćivanjem, omogući javnosti uvid u rad institucija vlasti nastojeći iste učiniti odgovornijim i efikasnijim u obavljanju svojih obveza.

IMENOVANJE I SASTAV VLADE KANTONA 10

Kanton 10 imao je, u prethodne 4 godine, od Općih izbora u listopadu 2010, ozbiljnih problema najprije u formiranju, a onda u funkcioniranju izvršne vlasti.

Prvih šest mjeseci nakon Općih izbora, Vlada Kantona 10 (u tzv. „tehničkom“ mandatu) nesmetano je obavljala svoje poslove.

Iako je početkom srpnja 2011.godine tročlano predsjedništvo Skupštine imenovalo Stipu Pelivanu (HDZ BiH) za mandatara Vlade, te mu ostavilo 30 dana kako bi sastavio novu Vladu i osigurao potrebitu dvotrećinsku većinu u Skupštini, do dana održavanja naredne sjednice Skupštine, 4.11.2011. godine, Stipo Pelivan nije uspio osigurati potrebitu dvotrećinsku većinu za formiranje nove Vlade.

Međutim, predviđanja da će Nediljko Rimac (HDZ 1990), tada još predsjednik Vlade u tzv. tehničkom mandatu i aktualni zastupnik u Skupštini Kantona 10, biti imenovan od strane predsjedništva Skupštine za novog mandatara, nisu se obistinila. Naime, predsjedništvo je odlučilo da će novi mandatar Vlade biti imenovan tek nakon što isti dostavi 17 potpisa potpore iz Skupštine.

Na izvanrednoj sjednici Skupštine, održanoj 02.03.2012. godine, prilikom rasprave o dnevnom redu, prvi se za riječ javio predsjednik Vlade u tehničkom mandatu, Nediljko Rimac, te je pred nazočnima izjavio kako zajedno sa svoja dva ministra (Darko Horvat i Hikmet Hodžić), podnosi neopozivu ostavku kako bi dao svoj doprinos za formiranje Vlade i usvajanje Odluke o privremenom financiranju. Međutim, od dana podnošenja neopozive ostavke Nediljka Rimca, pa sve do usvajanja Odluke o razrješenju stare Vlade Kantona 10 (30.05.2012.godine) nitko u Skupštini nije rastumačio postoji li “tehnička” Vlada ili ne, iako se navedeno pitanje kontinuirano provlačilo kroz sjednice Skupštine.

Na navedenoj sjednici Skupštine, prigodom rasprave o Odluci o imenovanju Vlade Kantona 10, zaključeno je da točka nije pripremljena, te se nisu ni stekli uvjeti za realizaciju iste. Nediljku Rimcu je potom dat rok od 15 dana da na Skupštinu dostavi imena ministara, te još 7 dana da se sazove sjednica Skupštine na kojoj će se ista očitovati o predloženoj Vladi. Sjednica je potom prekinuta, a Odluka o imenovanju Vlade Kantona 10 je ostavljena za narednu sjednicu Skupštine, koja se sukladno prihvaćenim rokovima trebala održati 21.06.2012.godine. Međutim, svi navedeni rokovi su (ponovno) probijeni bez ikakvog konkretnog obrazloženja ili bilo kakvih sankcija, a naredna sjednica Skupštine, zakazana za 06.07.2012. godine, je ponovno odgođena do daljnjega. Ovime se Kanton 10 našao u pravnom vakuumu, tj. u tzv. „bezvlašću“.

Nova Vlada Kantona 10 imenovana je 22 mjeseca nakon Općih izbora u BiH Odlukom o imenovanju Vlade Kantona 10 i to uz 17 glasova ZA i 7 PROTIV, na nastavku 4. izvanredne sjednice Skupštine Kantona 10, održanom 31.07.2012.godine.

Međutim, već u prvom polugodištu 2013. godine došlo je do međustranačkih razmimoilaženja koalicijskih partnera prouzročenih nepoštivanjem ranije potписанog Sporazuma. Naime, na 14. sjednici Vlade Kantona 10 od 31.01.2013.godine, ministri iz SNSD-a su se izjasnili da »zbog nepoštivanja potписанog Sporazuma neće, na navedenoj sjednici i na budućim sjednicama, sudjelovati u radu Vlade u smislu izjašnjavanja i odlučivanja, sve dok se ne ispoštuje navedeni Sporazum.«¹

¹ U medijskim napisima, koji su se objavili oko mjesec dana nakon što su i zastupnici SNSD-a odbili sudjelovati u radu Skupštine, navodi se izjava zastupnika Slaviše Mihajlovića, koji je pobliže obrazio o čemu se radi: „Mi smo u sklopu vladajuće koalicije inzistirali na rješavanju Zakona o šumama što je za nas vitalni nacionalni interes, bolji položaj o raspodjeli

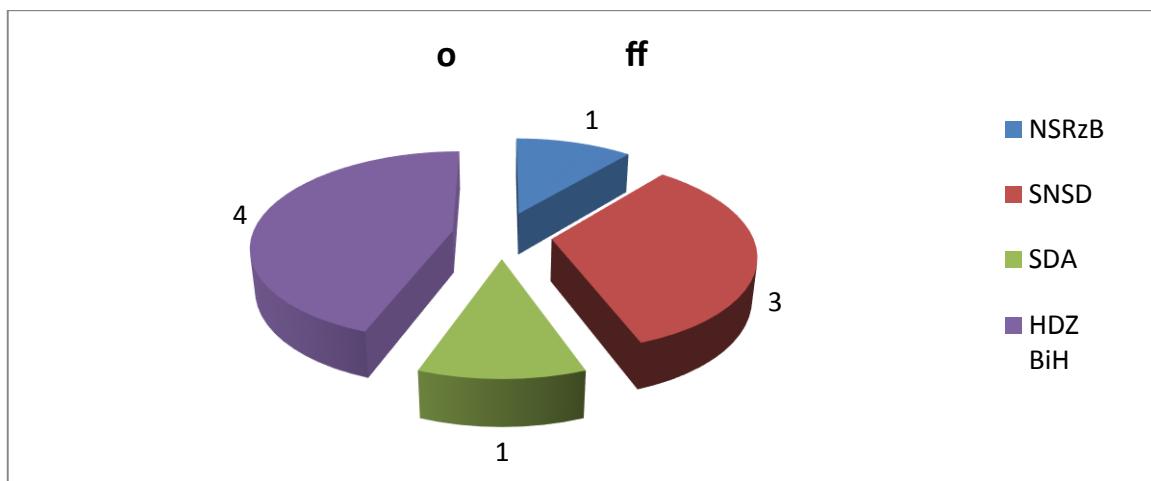
Narušeni odnosi između koaličijskih partnera doveli su do značajnog usporenenja rada Vlade što se automatski reflektiralo na rad Skupštine. Situacija je kulminirala raspadom koalicije, smjenom ministara HDZ 1990, odnosno raspuštanjem Vlade Kantona 10, na 8. izvanrednoj sjednici Skupštine Kantona 10, održanoj 9.12.2013. godine, kada je imenovana nova (aktualna) Vlada koja je dočekala kraj mandata u slijedećem sastavu.

R. br.	Član Vlade (ime I prezime)	Pozicija u Vladi	Strank a	Raniji angažman u vlasti K10
1	Branko Ivković	Predsjednik Vlade	HDZ BiH	Ministar
2	Petar Galić	Ministar znanosti, prosvjete , kulture i športa	HDZ BIH	-
3	Mario Lovrić	Ministar unutarnjih poslova	HDZ BIH	-
4	Stipan Šarac	Ministar financija	HDZ BIH	-
5	Ilija Šljivić	Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	NSRzB	Zastupnik
6	Hikmet Hodžić	Ministar graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša	SDA	Ministar Zastupnik
7	Dragoslav Topić	Ministar rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih	SNSD	-
8	Željko Rujević	Ministar pravosuđa i uprave	SNSD	-
9	Anka Papak - Dodig	Ministrice gospodarstva	SNSD	-

Tabela 1: Sastav Vlade Kantona 10

Aktualnu Vladu Kantona 10 čine ministri iz 4 stranke.

sredstava u svim općinama kantona, decidan i korekstan dogovor o uposlenjima pri javnim poduzećima gdje bi svi trebali biti jednako zastupljeni i sporazum s Kliničkom bolnicom u Banja Luci, gdje bi se imala bolja i kvalitetnija zdravstvena zaštita.“

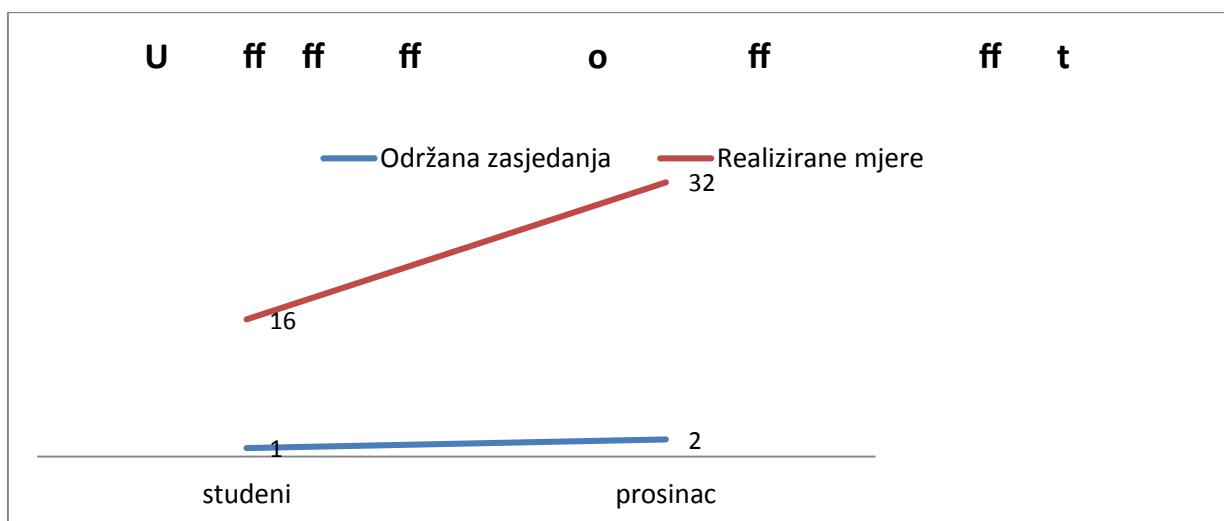
Tijekom četverogodišnjeg manadata (2010.-2014.), Vlada Kantona 10 održala je 76 zasjedanja i realizirala 922 mјere. Za to vrijeme izmjenjale su se tri Vlade: Vlada u „tehničkom“ mandatu (1.11.2010.-30.5.2012.), Vlada koja je preuzeila vlast nakon „pravnog vakuuma“ koji je trajao od 30.5. do 31.7.(31.7.2012. - 9.12.2013.) i aktualna Vlada koja je preuzeila vlast 9.12.2013. godine.

Vlada u „tehničkom“ mandatu održala je 20 zasjedanja (19 sjednica), od čega 15 redovitih sjednica (jedna sa nastavkom) i 4 izvanredne sjednice. Za 32 sata i 2 minute - što je 1 sat i 36 minuta u prosjeku po zasjedanju - razmatrano je 195 točaka dnevnog reda i realizirano 211 mјera.

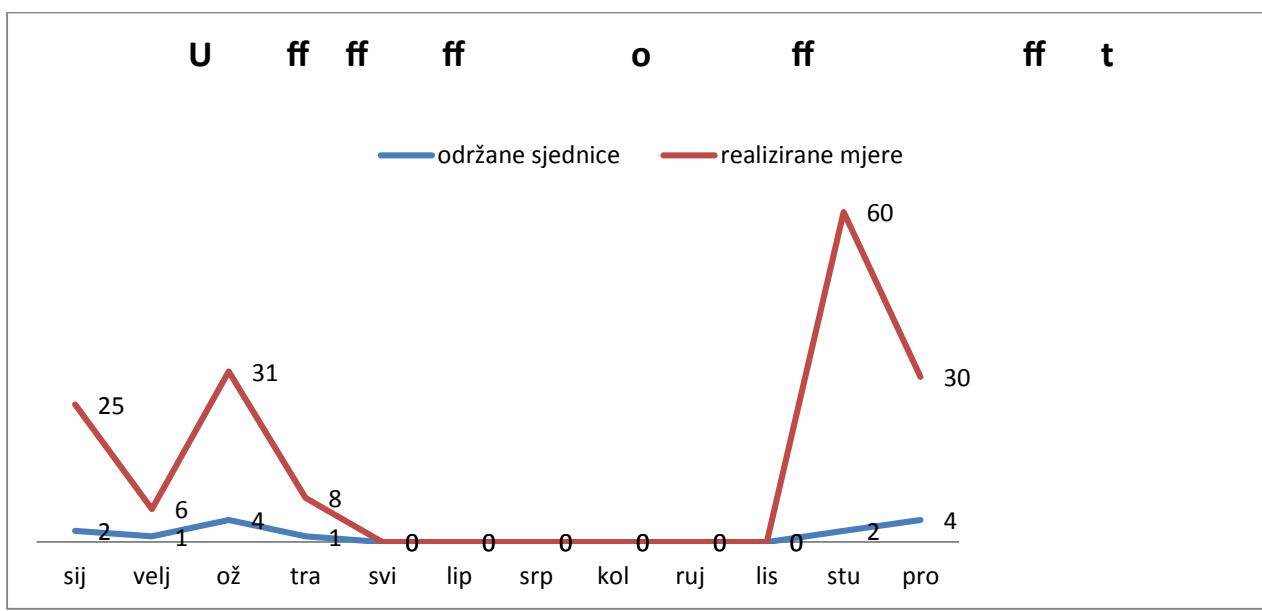
nadnevak	broj	tip	Razmatrane točke	Realizirane mјере	Početak sjednice	Trajanje sjednice
11-11-2010	110	Redovna	15	16	09:22	00:51
06-12-2010	111	Redovna	19	21	10:15	02:30
21-12-2010	112	Redovna	11	11	10:35	01:55
18-01-2011	113	Redovna	12	13	10:15	01:55
27-01-2011	114	Redovna	12	12	10:16	02:01
08-02-2011	115	Redovna	7	6	10:13	00:32
03-03-2011	116	Redovna	11	9	10:16	01:10
15-03-2011	117	Redovna	12	12	10:21	02:14
		Redovna - početak				
29-03-2011	118	Redovna - početak	8	7	09:16	02:10
30-03-2011	118	Redovna	3	3	09:16	00:35
11-04-2011	119	Redovna	7	8	10:16	01:09
17-11-2011	120	Redovna	32	41	09:26	02:00
24-11-2011	121	Redovna	15	19	09:25	03:10
01-12-2011	122	Redovna	9	11	09:25	02:00
13-12-2011	123	Redovna	9	9	09:20	02:20
23-12-2011	1	Vanredna	1	1	10:05	00:30
28-12-2011	124	Redovna	9	9	10:00	02:00
04-02-2012	1	Vanredna	1	1	10:00	01:00
04-02-2012	2	Vanredna	1	1	10:00	01:00
20-02-2012	3	Vanredna	1	1	11:40	01:00
Ukupno:	-	-	195	211	-	32:02²

Tabela 2: Pregled osnovnih statističkih podataka o održanim sjednicama Vlade Kantona 10

² Za posljednje 4 sjednice nemamo informacije o njihovom trajanju. Odredili smo vrijeme po osobnom nahođenju, vođeni prosjekom. Ostale podatke o njima crpili smo sa web stranice Vlade.

Grafikon 2

Grafikon 3

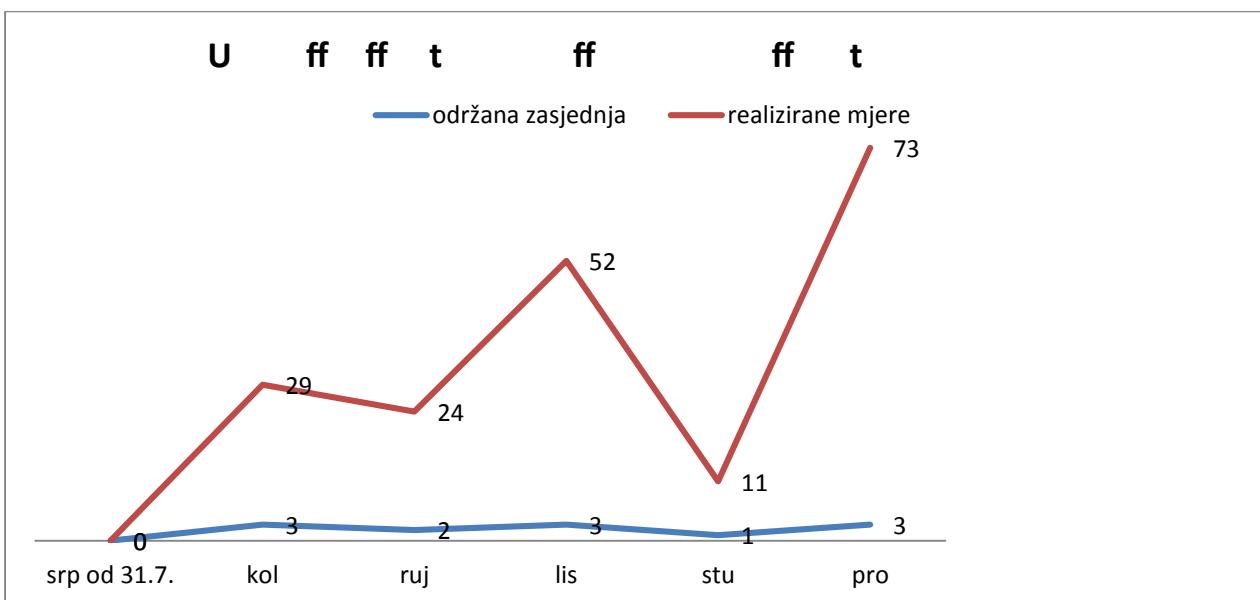
Grafikon 4

Nakon usvajanja Odluke o razrješenju Vlade (30.5.2012.godine), nova Vlada je imenovana tek nakon dva mjeseca (31.7.2012.godine). Za vrijeme trajanja njenog dijela mandata koji je završio nakon 16 mjeseci, održala je 31 zasjedanje (30 sjednica), od čega je 27 redovitih sjednica (jedna sa nastavkom) i 3 izvanredne sjednice. Za 72 sata i 58 minuta, razmatrala je 379 točaka dnevnog reda i realizirala 434 mjere.

nadnevak	broj	tip	Razmatrane točke	Realizirane mjere	Početak sjednice	Trajanje sjednice
09-08-2012	1	Redovna	1	1	10:05	00:20
22-08-2012	2	Redovna	11	21	09:15	03:50
31-08-2012	3	Redovna	4	7	09:15	01:30
12-09-2012	4	Redovna	11	13	09:15	02:30
27-09-2012	5	Redovna	9	11	09:30	02:25
11-10-2012	6	Redovna	18	21	09:10	02:20
19-10-2012	7	Redovna	19	19	09:15	02:35
30-10-2012	8	Redovna	12	12	09:20	03:40
19-11-2012	9	Redovna	11	11	09:30	04:15
03-12-2012	10	Redovna	20	22	11:25	02:37
17-12-2012	11					

18-03-2013	2	Vanredna	1	1	13:21	00:01
30-04-2013	17	Redovna	18	20	09:15	01:31
15-05-2013	3	Vanredna	1	3	08:30	00:50
16-05-2013	18	Redovna	22	22	09:15	04:10
28-05-2013	19	Redovna	12	12	09:15	03:30
27-06-2013	20	Redovna	20	20	09:20	05:30
04-07-2013	21	Redovna	11	14	09:20	01:33
25-07-2013	22	Redovna	19	29	09:15	04:30
31-07-2013	23	Redovna	10	10	09:25	01:00
19-09-2013	24	Redovna	18	20	09:18	02:44
03-10-2013	25	Redovna	12	12	09:12	02:03
17-10-2013	26	Redovna	7	7	10:12	01:23
07-11-2013	27	Redovna	3	3	10:12	00:58
Ukupno:	-	-	379	434	-	72:58

Tabela 3: Pregled osnovnih statističkih podataka o održanim sjednicama Vlade Kantona 10

Grafikon 5

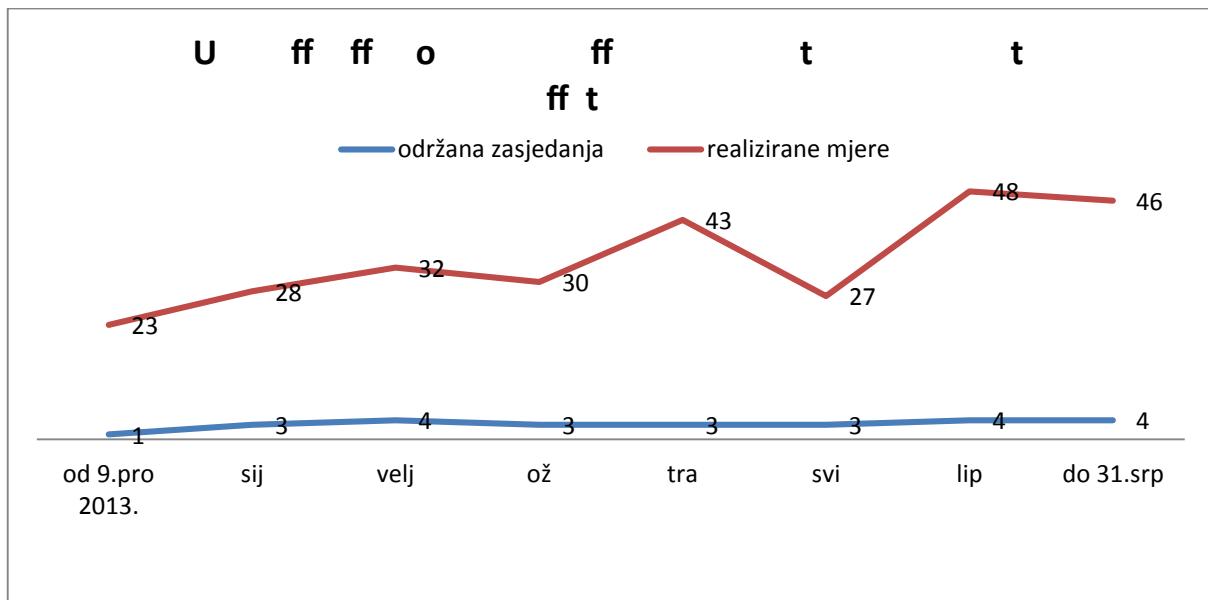
Grafikon 6

Smjenom Vlade (9.12.2013.), kada je iz skupštinske većine istisnut HDZ 1990, imenovana je aktualna Vlada koja je do 31.7.2014.godine održala 25 zasjedanja/sjednica, na kojima je za 68 sati i 26 minuta razmatrala 282 točke dnevnog reda i realizirala 277 mjera.

nadnevak	broj	tip	Razmatrane točke	Realizirane mjere	Početak sjednice	Trajanje sjednice
17-12-2013	1	Redovna	23	23	09:00	11:01
16-01-2014	2	Redovna	13	12	11:10	02:58
23-01-2014	3	Redovna	12	11	11:10	03:10
30-01-2014	4	Redovna	6	5	08:45	02:27
06-02-2014	5	Redovna	8	8	11:05	01:45
13-02-2014	6	Redovna	8	8	11:05	01:30
20-02-2014	7	Redovna	9	9	11:05	03:20
27-02-2014	8	Redovna	7	7	10:05	03:50
13-03-2014	9	Redovna	13	8	11:10	03:42
20-03-2014	10	Redovna	6	6	11:10	01:37
27-03-2014	11	Redovna	16	16	11:10	04:10
03-04-2014	12	Redovna	17	17	11:10	02:35
17-04-2014	13	Redovna	17	17	09:10	05:45
29-04-2014	14	Redovna	9	9	10:30	02:00
05-05-2014	15	Redovna	3	3	12:08	00:49
22-05-2014	16	Redovna	11	11	11:08	02:32
29-05-2014	17	Redovna	13	13	11:15	02:37

02-07-2014	22	Redovna	6	6	11:10	01:40
10-07-2014	23	Redovna	17	17	11:10	03:37
24-07-2014	24	Redovna	12	12	11:12	04:13
31-7-2014	25	Redovita	11	11	11:12	13:40
Ukupno:	-	-	282	277	-	68:26

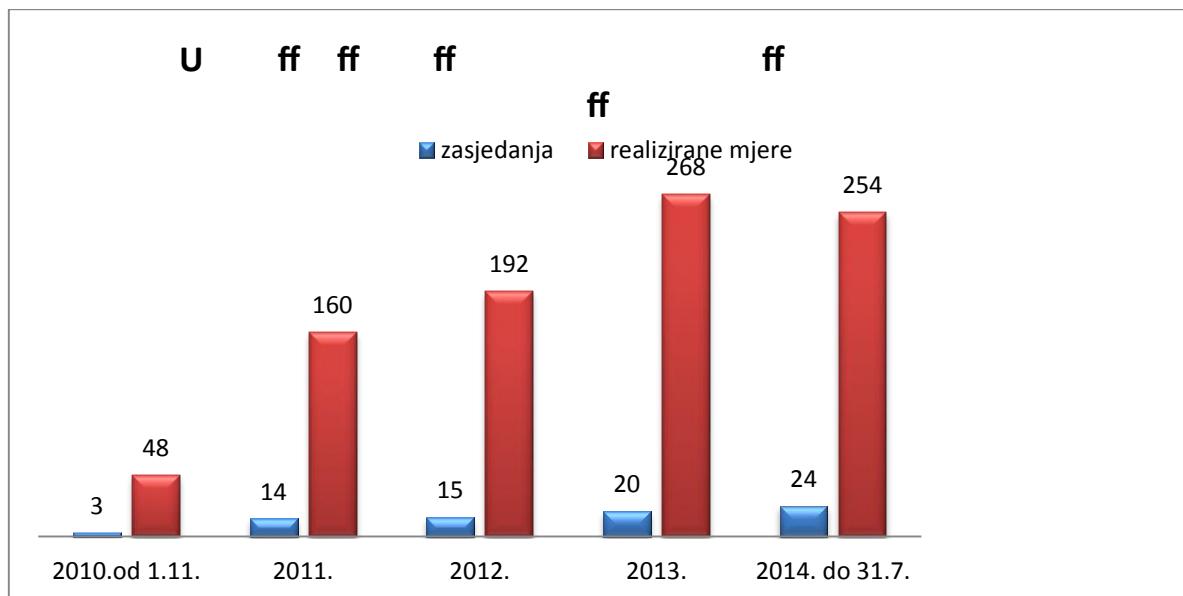
Tabela 4: Pregled osnovnih statističkih podataka o održanim sjednicama Vlade Kantona 10

Grafikon 7

Promatramo li mandat u cjelini, dolazimo do podataka kako je Vlada Kantona 10 održala 67 redovitih sjednica (dvije sa po jednim nastavkom) i 7 izvanrednih sjednica.

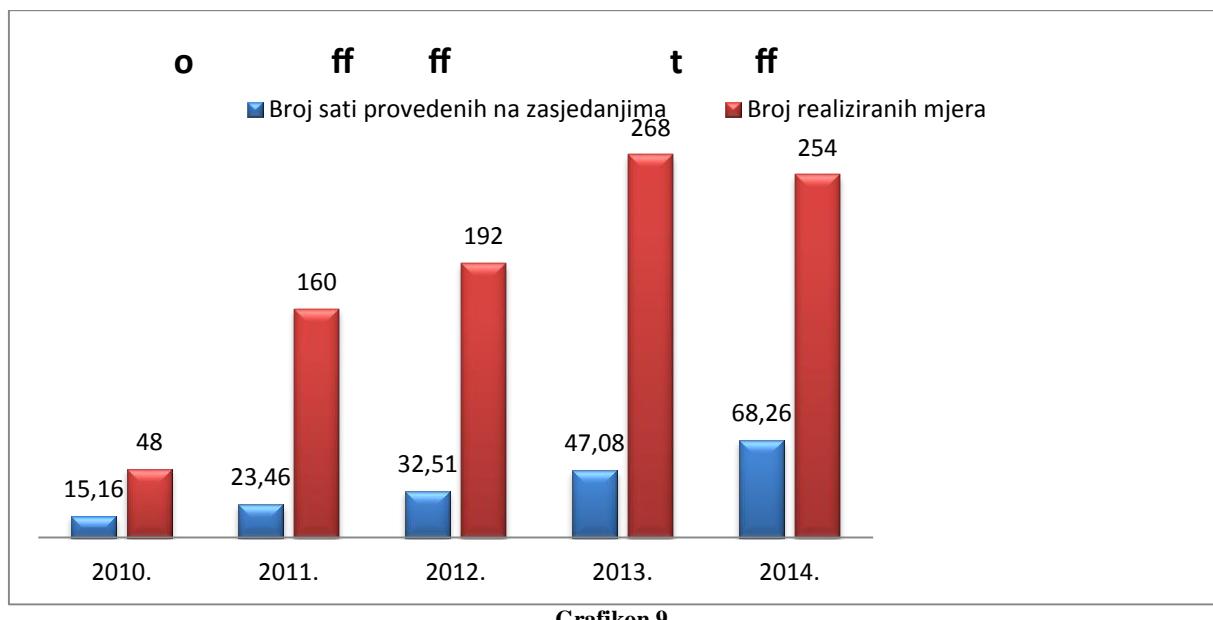
Na zasjedanjima je provela ukupno 173 sata i 26 minuta što je oko 2 sata i 30 minuta po zasjedanju.

Grafikon 8

I broj održanih zasjedanja i realiziranih mjeru, kroz mandat, iz godine u godinu, kontinuirano se povećavao.

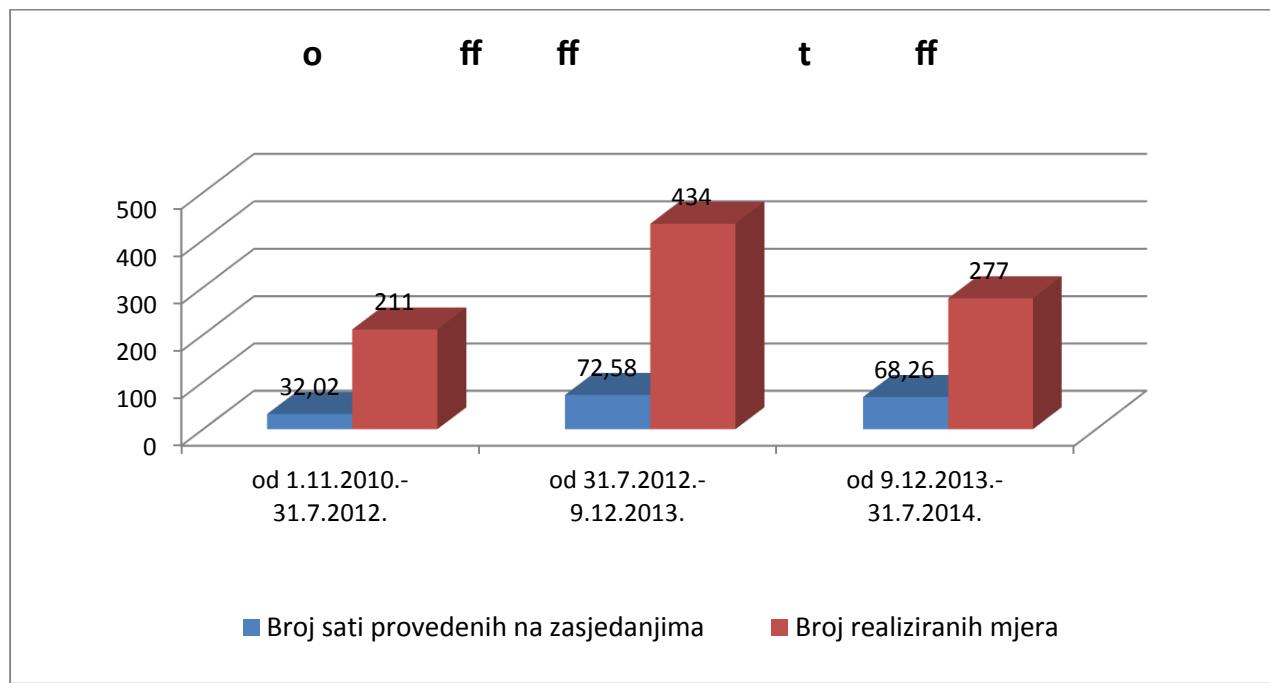
Povećao se i broj sati rada na sjednicama, koji je od 24 sata u 2011, preko 32 i 47 u 2012. i 2013. godini, dostigao do 68 sati samo u prvih 7 mjeseci 2014. godine. No, upravo je to značajno povećanje broja sati rada i manji stupanj rasta realiziranih mjeru, doveo do činjenice da je, od 2011. prosjek realiziranih mjeru po satu zasjedanja, u padu i da u 2014.godini (za prvih 7 mjeseci) iznosi 3,7 mjera po satu zasjedanja, u odnosu na 6,8 koliki je bio prosjek u 2011.godini.

Grafikon 9

Pad efikasnosti, odnosno broja mjera realiziranih po satu rada, prati i promjene Vlada, pa je, ravnajući se po tome najefikasnija bila Vlada u „tehničkom mandatu“ (sa oko 6 i po realiziranih mjera po satu rada), a najmanje efikasna aktualna vlada sa 4 mjere, u prosjeku, po satu rada.

No, promatramo li broj realiziranih mjera, u odnosu na broj mjeseci u kojima je određena Vlada bila aktivna, dobijamo sasvim drugačije podatke – o kontinuiranom rastu produktivnosti i efikasnosti. Vlada u „tehničkom“ mandatu, naime, ima prosjek od 11 realiziranih mjera mjesечно. Vlada od 31.07.2012. do 09.12.2013. ima prosjek od 27 mjera mjesечно, a Vlada od 09.12.2013. do 31.07.2014. ima prosjek od čak 35 realizirane mjera mjesечно.

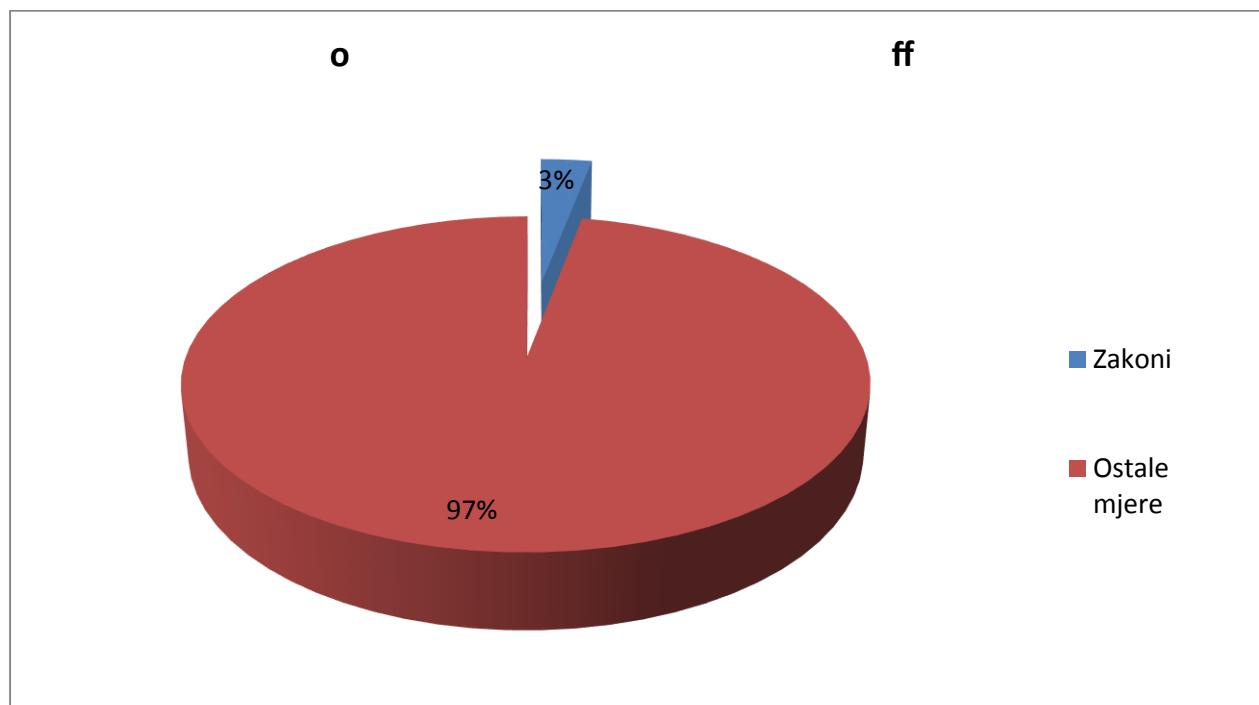
Grafikon 10

Gledajući broj održanih zasjedanja, po Vladama, dolazimo do podatke da je prosjek održanih zasjedanja „Vlade u tehničkom mandatu“ - 1 zasjedanje mjesečno; Vlade od 31.07.2012. do 09.12.2013. - 2 zasjedanja mjesečno, a Vlade od 09.12.2014. do 31.07.2014. 3 zasjedanja mjesečno, pri čemu je, istovremeno, rasla i dužina trajanja zasjedanja, u prosjeku.Tako su zasjedanja „Vlade u tehničkom mandatu“ trajala u prosjeku 1 sat i 40 minuta, 1. Vlade u ovom sazivu 2 sata i 17 minuta, a aktualne Vlade (do 31.07) - 2 sata i 50 minuta.

Analizirajući razmatrane mjere (983), najviše je odluka (364), zatim izvješća (108) itd. Od toga je usvojeno/primljeno k znanju/data suglasnost za 912 mjeru, vraćeno je 13, nije usvojeno 7, odgođeno je izjašnjavanje za 7, odgođena je rasprava za 33, skinuto s dnevnog reda 10 i oobustavljena je procedura za 1 mjeru.

ZAKONODAVNA AKTIVNOST VLADE KANTONA 10

Za vrijeme mandata Vlada Kantona 10 je je razmatrala 29 različitih zakona od kojih je u potpunosti realizirala 21. Pored toga u formi nacrta je usvojila još tri zakona. Kada uporedimo broj razmatranih zakona sa brojem ukupno razmatranih mjera dolazimo do zaključka kako je udio zakona jako mali, samo 3%.

Grafikon 11

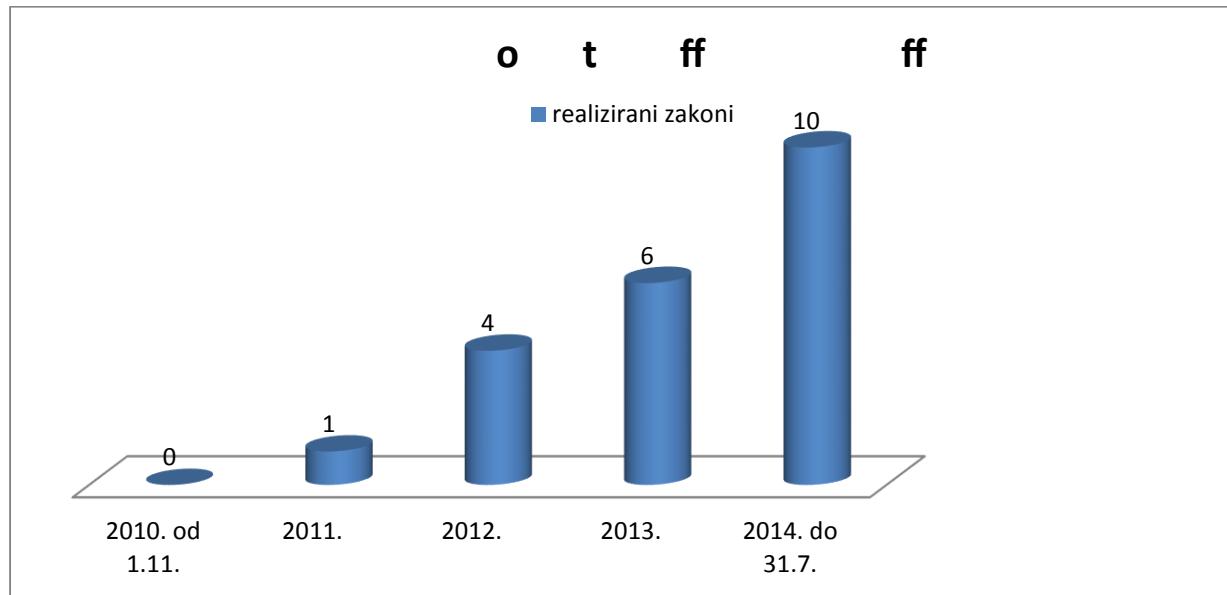
Kako smo već istakli Vlada je u formi prijeloga usvojila 21 zakon, od čega je njih 17 završilo skupštinsku proceduru.

	o
	Zakon o izvršenju Proračuna HBŽ za 2011. godinu
	Zakon o izvršavanju Proračuna Kantona 10 za 2012. godinu
	Zakon o posredovanju pri upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba Kantona 10 (2012.)
	Zakon o zaštiti na radu Hercegbosanske županije
	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravobraniteljstvu Kantona 10
	Zakon o izvršenju Proračuna Kantona 10 za 2013.godinu
	Zakon o sudskim pristojbama Hercegbosanske županije
	Zakon o sigurnosti prometa na cestama Kantona 10
	Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji
	Zakon o oružju i streljivu Kantona 10
	Zakon o šumama HBŽ
	Zakon o izvršavanju Rebalansa Proračuna Hercegbosanske županije za 2013. godinu
	Zakon o javnom okupljanju (2013.)

Zakona o udžbenicima i nastavnim sredstvima za osnovne i srednje škole u Hercegbosanskoj županiji
Zakon o izvršavanju proračuna za 2014. godinu Hercegbosanske županije
Zakon o prostornom uređenju HBŽ
Zakon o prosvjetnoj inspekciji HBŽ*
Zakon o izmjenam i dopunama zakona o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u HBŽ*
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjim poslovima Kantona 10
Zakon o policijskim službenicima*

Tabela 5: pregled realiziranih zakona³

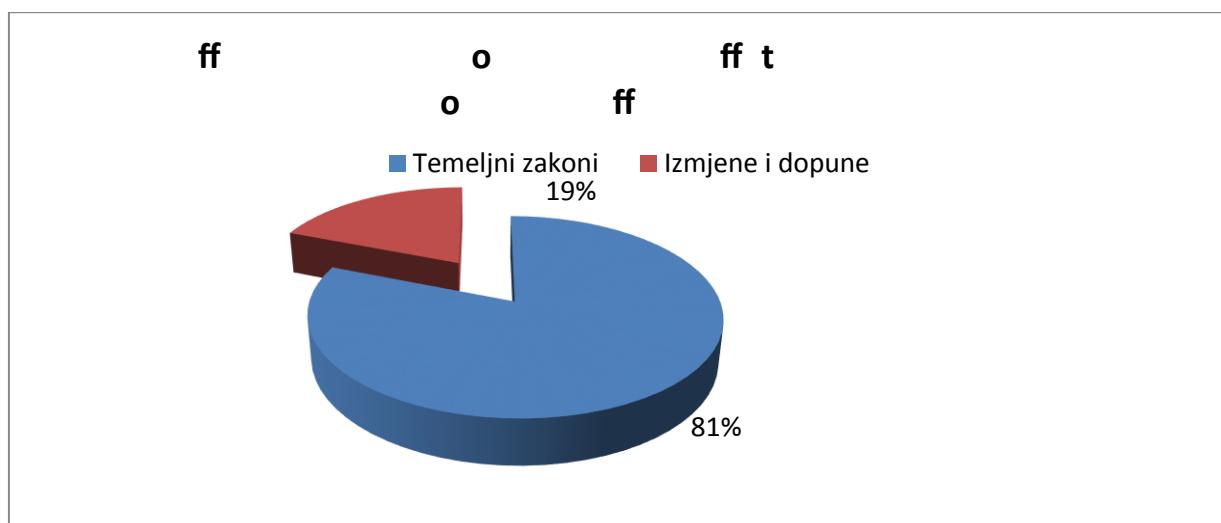
Najviše zakona je usvojeno u posljednjih sedam mjeseci 2014. godine, a najmanje u 2011. godini.

Grafikon 12

Od 21 realiziranog zakona, 17 su tzv. temeljni zakoni, a ostala 4 su izmjene i dopune nekog od postojećih zakonskih rješenja.

³ Sa * su označeni zakoni koji nisu razmatrani na sjednici skupštine do zaključenja ovoga izvješća

Grafikon 13

KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD

PROGRAM RADA VLADE

Prema Poslovniku o radu Vlade Kantona 10, Vlada donosi godišnji Program rada po pravilu do početka kalendarske godine. Program rada sadrži najznačajnije zadatke koje Vlada treba da izvrši tijekom godine, nosioce priprema materijala, rokove u kojima će se pojedina pitanja razmotriti, a prema potrebi i kraća obrazloženja za programiranje zadataka.

U prve tri godine mandata niti jedan sastav Vlade nije radio preme godišnjem Programu rada što znači da je Vlada cijelo vrijeme radila bez utvrđenih zadataka i rokova izbjegavajući na taj način odgovornost i dajući sebi pravo da Skupštini dostavlja materijale za koje ona smatra da su prioritet. Jedino je aktualna Vlada u posljednjoj, izbornoj godini, usvojila Program rada, ali sa 5 mjeseci zakašnjenja. Program je neujednačen, sačinjen u različitim formama i sa različitim načinom utvrđivanja rokova.

U nastavku prenosimo nadnevke razmatranja pojedinih Programa rada ministarstava na sjednicama Vlade. Kao što je vidljivo, Ministarstvo financija i Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, unutarnjih poslova su prvi dostavili svoje Programme rada za 2014. godinu. Posljednji su to učinili Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa.⁴

Ministarstvo:	Datum dostavljanja Programa rada na sjednicama Vlade:
Ministarstvo financija	20.3.2014.

⁴ Ova dva ministarstva su tek u travnju na Vladu proslijedila svoje programe rada za 2014.godinu.

Ministarstvo gospodarstva	27.3.2014.
Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša	20.3.2014.
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	27.3.2014.
Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih	27.3.2014.
Ministarstvo unutarnjih poslova	3.4.2014.
Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa	3.4.2014.
Ministarstvo pravosuđa i uprave	27.3.2014.

Tabela 6: Datumi dostavljanja Programa rada na sjednice Vlade od strane ministarstava

Iako su sama ministarstva najodgovornija za kasno kreiranje Programa rada i njihovo dostavljanje na Vladu sa zakašnjenjem od nekoliko mjeseci, odgovornost svakako snosi i predsjednik Vlade, koji je po Poslovniku o radu odgovoran da „(...) osigurava pravovremeno izvršenje planova, Programa rada i zaključaka Vlade, osigurava primjenu ovog poslovnika i drugih akata Vlade i unapređuje unutarnju organizaciju i rad Vlade“.⁵

Dosadašnja praksa (V

Programom rada Vlade Kantona 10 planirano je u 2014. godini usvojiti 31 zakona, a do 31.7., 13 zakona. Od toga u formi prijedloga je realizirano 7, a u formi nacrta 3 zakona.

PRORAČUN

U svim godinama mandata Vlada Kantona 10 je Proračun usvajala u godini na koju se on odnosi, tj. kršila je Zakon o Proračunima FBiH koji nalaže da se Proračun usvaja u tekućoj za narednu godinu.⁷

I ne samo da Proračun nije usvajan prije početka godine na koju se odnosi, nego, tijekom čitavog aktualnog mandata, nije usvajan ni do kraja 1. kvartala, kada bi prestajala važiti Odluka o privremenom financiranju.

Na ovaj način, vlasti Kantona 10 su pokazale krajnju neodgovornost spram, ne samo proračunskih korisnika, već i svih građana ove županije, koji su, bez jednog od temeljnih dokumenata, odnosno tzv. »žile kucavice« svake razine vlasti, teško mogli očekivati bilo kakav napredak i razvoj osiromašene županije.

Tri godine aktuelnog mandata Proračun je usvajan tek sredinom svibnja, preko 130 dana od početka proračunske godine, ili mjesec i po od isteka Odluke o privremenom financiranju za prvi kvartal.

U 2012. godini, pak, desio se nezabilježen slučaj u svim županijama Federacije BiH. Čitava serija kršenja Zakona o Proračunima u FBiH. Proračun za ovu godinu je usvojen – u devetom mjesecu! Praktično, na kraju trećeg kvartala 2012.godine. Pritom, Odluka o privremenom financiranju za prvi kvartal 2012. godine je usvojena sa 2 mjeseca zakašnjenja, a usvojene su i odluke o privremenom financiranju za drugi i treći kvartal 2012. godine unatoč tomu što, kako su i sami zastupnici za govornicom istaknuli, nemaju pravno uporište u Zakonu.

Ovakvo neodgovorno ponašanje, nesukladno zakonu, karakteristika je samo aktualnog saziva Skupštine i njenih Vlada. U proteklom sazivu Skupštine Kantona 10, Proračuni su za dvije godine (2008. i 2009.) usvojeni na vrijeme, u zakonom predviđenom roku, a u 2007. i 2010. godini (odnosno na početku i na kraju mandata) sa kašnjenjem, no nikada nakon isteka Odluke o privremenom financiranju.

God.	Visina Proračuna	Utvrđen na Vladi	Usvojen na Skupštini	Rebalans	Utvrđen na Vladi	Usvojen na Skupštini
2007.	49.995.614,00 KM	22.03.2007.	29.03.2007.	-	-	-

⁷ Zakon o proračunima u FBiH nalaže da „Proračun donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Parlament), zakonodavna tijela kantona, odnosno gradska i općinska vijeća, za proračunsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini, i to prije početka godine na koju se odnosi“. Nadalje, „Ako Parlament ne doneše proračun prije početka fiskalne godine, financiranje se obavlja privremeno, a najdulje za prva tri mjeseca fiskalne godine. (...) Proračun se mora usvojiti najkasnije 31. ožujka tekuće godine. Ukoliko se proračun ne usvoji do 31. ožujka, nakon toga se neće realizirati rashodi u bilo koju svrhu, osim otplate zajmova, sve dok se proračun ne usvoji.“

2008.	54.913.002,00	14.12.2007.	28.12.2007.	59.507.015,00	25.09.2008.	21.10.2008.	
	KM	KM					
2009.	68.382.671,00	10.12.2008.	29.12.2008.	55.687.818,00	24.07.2009.	31.07.2009.	
	KM	KM					
2010.	60.732.226,00	14.03.2010.	30.03.2010.	-	-	-	
	KM						
2011.	65.279.056,00	30.03.2011.	11.05.2011.	-	-	-	
	KM						
2012.	70.852.893,00	31.08.2012.	14.09.2012.	-	-	-	
	KM						
2013.	69.212.457,00	30.04.2013.	15.05.2013.	65.346.623,00	17.12.2013.	30.12.2013.	
	KM	KM					
2014.	75.477.345	05.05.2014.	16.05.2014.	-	-	-	
	KM						

Tabela 8: Proračuni Kantona 10, po godinama

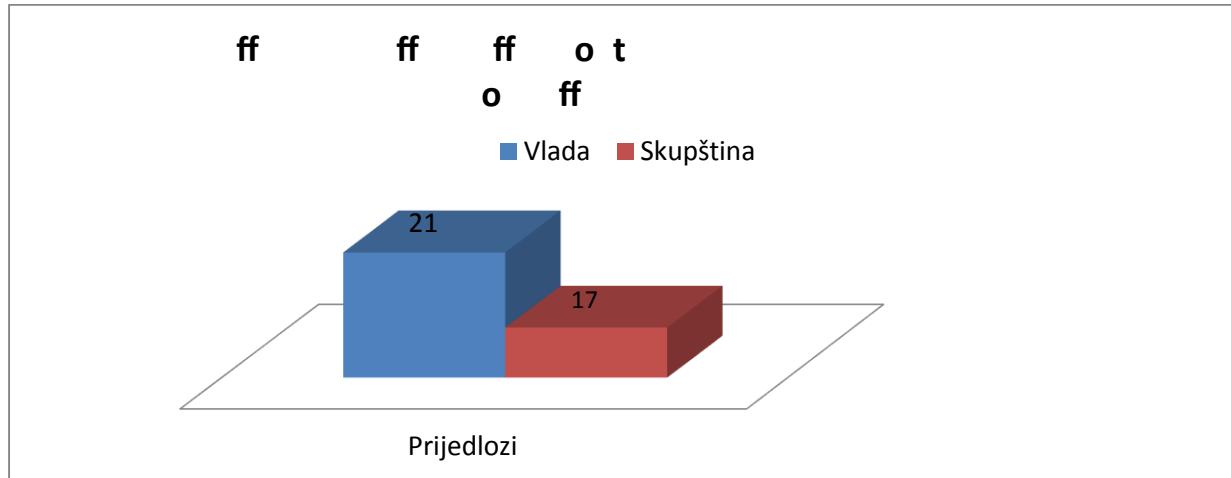
Uvid u nadnevke usvajanja Proračuna na Vladi i u Skupštini, nedvosmisleno pokazuje odgovornost Vlade za ova neprihvatljiva kašnjenja. Pritom, nikakve političke igre (oko formiranja vlasti ili sl.) ne mogu biti opravdanje za nefunkcioniranje sustava i za neponašanje vlasti sukladno zakonu i u interesu građana.

Ako promatramo visine Proračuna, uočavamo kako u 2014-oj, dakle izbornoj godini, imamo najviši Proračun u cijelom mandatu.

Prema ocjeni Ureda za reviziju institucija Federacije Bosne i Hercegovine, finncijsko poslovanje Kantona 10 za 2013. godinu je negativno. Na to ukazuje i deficit u iznosu od 6.011.636 KM

KOORDINACIJA RADA VLADE I SKUPŠTINE

Promatramo li koordinaciju rada Skupštine i Vlade Kantona 10, vidimo da je Skupština uspješno pratila rad Vlade iako je Vlada u formi prijedloga usvojila četiri zakona više od Skupštine, a u formi nasrta 3. Jedan od zakona je nakon skupštinskog razmatranja upućen na Ustavni sud FBiH, a ostali su na Vladi usvojeni u srpnju mjesecu, a kako od tada do dana zaključivanja ovog izvješća nije održana niti jedna sjednica Skupštine, ovi zakoni nisu mogli ni biti razmatrani. Skupština je u potpunosti realizirala 17, a Vlada 21 zakon.

Grafikion 14

Važan segment odnosa ove dvije institucije je i odnos Vlade prema zastupničkim pitanjima i inicijativama. U ovom razdoblju, zastupnici su postavili 110 pitanja i pokrenuli 5 inicijativa. Iako se radi o skromnom broju pitanja, odgovoreno je na 33 pitanja, tj. na 44% zastupničkih zahtjeva.

Može se slobodno zaključiti da Vlada Kantona 10, u ovom segmentu ne pokazuje potrebnu razinu uvažavanja zastupnika, a ni ozbiljnost u izvršenju svojih obveza, jer ne odgovara na zastupnička pitanja sukladno Poslovniku o radu Skupštine Kantona 10.

POŠTIVANJE POSLOVNIKA O RADU I ZAKONA

U promatranom razdoblju Poslovnik rada Vlade Kantona 10, permanentno je kršen u segmentu obveze Vlade da odgovara u naznačenom roku na zastupnička pitanja i inicijative.

Isti je također prekršen tako što Vlada vlastiti Program rada nije usvojila za prve dvije godine mandata . Nadalje, predsjednik Vlade je također prekršio poslovničku obvezu da „(...) osigurava pravovremeno izvršenje planova, programa rada i zaključaka Vlade, osigurava primjenu ovog poslovnika i drugih akata Vlade i unapređuje unutarnju organizaciju i rad Vlade.“⁸

Prekršen je i Zakon o Proračunima u FBiH, time što Proračun ni za jednu godinu nije usvajan u zakonskom roku a u posljednje tri godine, čak ni do isteka Odluke o privremenom financiranju.

U

Transparentost rada Vlade Kantona 10 je na zadovoljavajućoj razini.

Nazočnost sjednicama Vlade je omogućena zainteresiranim stranama, uz prethodno odobrenje, a jedino može biti limitirano prostornim mogućnostima.

Web stranica Vlade Kantona 10 je dosta sadržajna, sa prostorom za daljnje poboljšanje. Na njoj se redovito postavljaju najave, kao i kratka izvješća sa održanih sjednica Vlade, te razne vijesti iz županije i djelokruga rada Vlade (razne posjete, javne rasprave i sl). Na web stranici je također moguće pronaći i Narodne novine (uz izuzetak tekuće godine).

Zamjerka u ovom segmentu se odnosi na nedostatak pojedinih brojeva Narodnih novina iz prethodnih razdoblja, neobjavljanje zapisnika sa sjednica i Programa rada.

Stručna služba Vlade Kantona 10, na čelu sa njenim tajnikom, su izuzetno susretljive. Zapisnici se dobijaju u elektroničkom obliku nakon njihovog usvajanja na Vladi.

Zapisnici Vlade su dosta sadržajni, sa vrlo precizno navedenim vremenom početka i završetka sjednice, nazočnošću ministara sjednicama, te najvažnijim konstatacijama sa sjednice.

Kada je riječ o brzini odgovaranja na zahteve za dostavljanjem materijala, možemo zaključiti da je Vlada Kantona 10 u ovom pogledu dosta ažurna, pojedinačna pitanja je moguće riješiti i telefonski.

U f f t	
Sloboda prisustva sjednicama Vlade	DA
Održavanje tiskovne konferencija nakon sjednica	NE
Postojanje web stranice Vlade	DA
Funkcionalnost web stranice	Prihvatljiva

⁸ NN HBŽ, Ebenda, čl.9.

	Dostupnost materijala	Prihvatljiva
6	Brzina odgovaranja na zahtjeve za dostavljanjem materijala	Dobra
7	Sadržajnost zapisnika sa sjednica Vlade	Dobra
8	Dostupnost stenograma sa sjednica Vlade	NE
9	Dostupnost odgovora na zastupnička pitanja	DA
10	Dostupnost podataka o prisustvu sjednicama i razlozima odsustva	DA
11	Dostupnost podataka o pojedinačnom glasanju ministara	NE
12	Dostupnost dokumenata u elektronskom obliku	Djelimično
13	Profesionalnost i kooperativnost stručnih službi	Dobra

Tabela 10: Transparentnost rada Vlade Kantona 10

NAZOČNOST SJEDNICAMA VLADE⁹

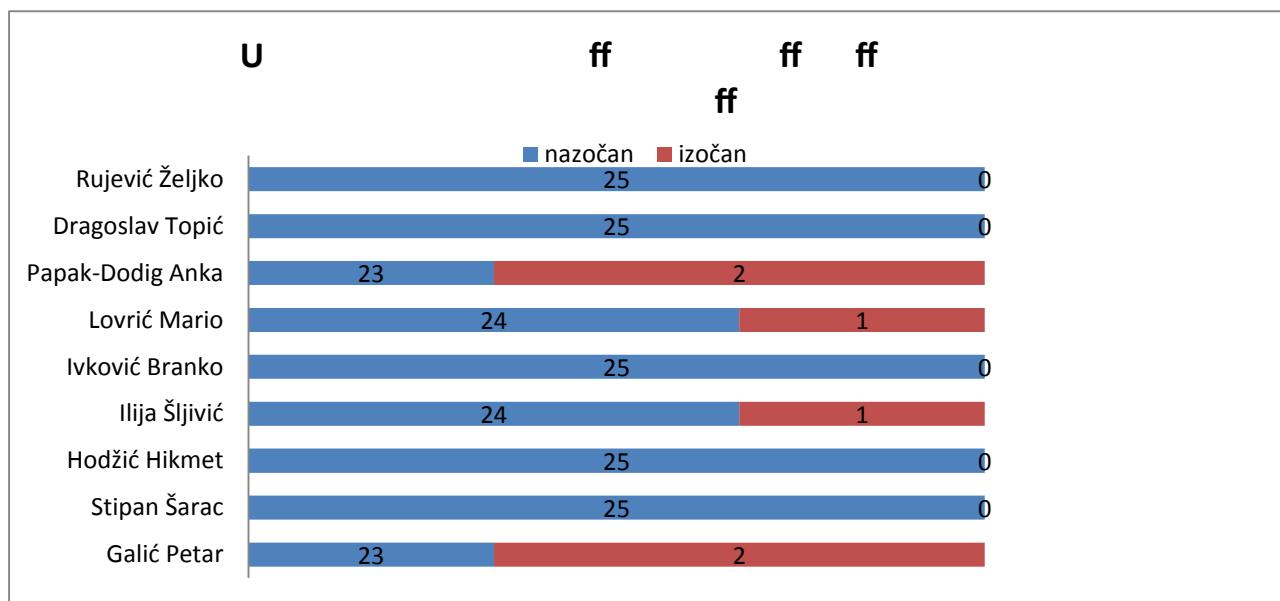
Tijekom manadata 2010.-2014, Vlada kantona 10 održala je 76 zasjedanja. Od toga Vlada u „tehničkom mandatu“ (1.11.2010. - 30.5.2012.), održala je 20, Vlada u periodu 31.7.2012. - 9.12.2013. 31, a aktualna Vlada, do 31.07.2014. godine 25 zasjedanja.

U razdoblju od 3.12.2013. do 31.7.2014. godine za vrijeme aktualne Vlade održano je 25 redovitih sjednica.¹⁰

Pet od devet članova Vlade Kantona 10 nazočilo je svim zasjedanjima Vlade.

Dva člana Vlade nije nazočio jednom od održanih 25 zasjedanja.

Dva člana Vlade nije nazočio na dva od održanih 25 zasjedanja.

Grafikon 15

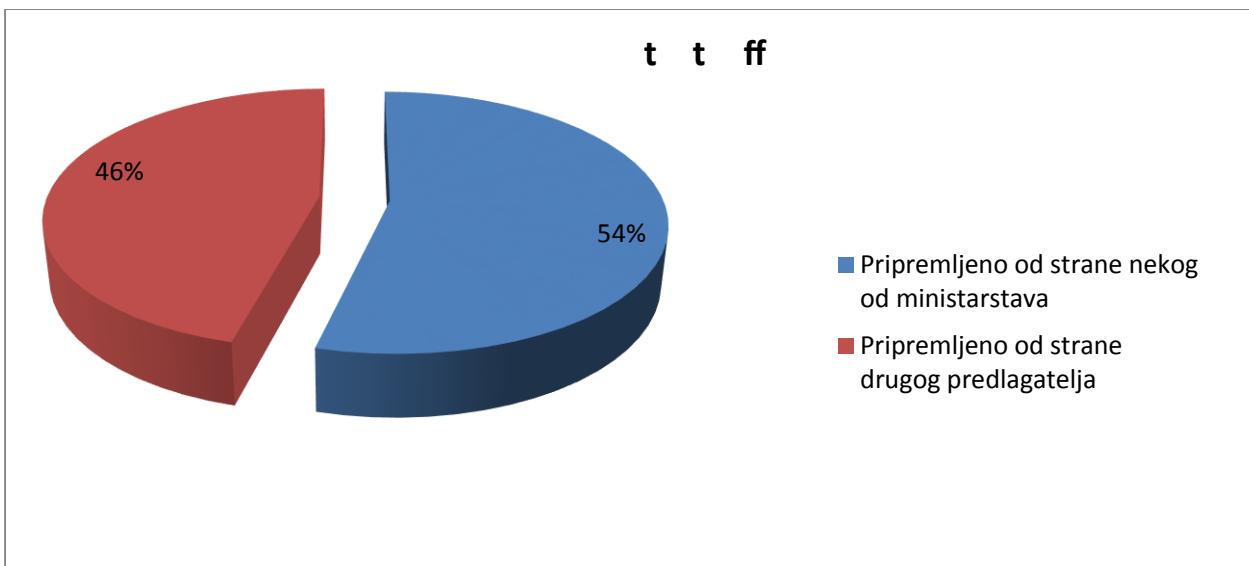
Dva izostanka napravili su Petar Galić i Anka Papak-Dofig, a po jedan Ilija Šljivić i Mario Lovrić.

PRIPREMANJE MATERIJALA ZA SJEDNICE VLADE

Od 983 mjera koje su se za vrijeme mandata našle na dnevnom redu Vlade Kantona 10, 531 je pripremljena od strane nekog od ministarstava. Ostalo su mjere koje su pripremili drugi predlagatelji.

⁹ NN HBŽ, Poslovnik o radu Vlade HBŽ, br. 3, 1997.g, čl. 35: „Sjednicom Vlade predsjedava predsjednik Vlade. Kada je predsjednik Vlade odsutan ili spriječen, sjednici Vlade predsjedava zamjenik predsjednika, a u slučajevima iz čl.29 stavak 2. ovog Poslovnika, sjednici Vlade predsjedava član Vlade“, čl.38: „Vlada može odlučivati ako sjednici prisustvuje više od polovice članova Vlade.“

¹⁰ Podaci nisu obuhvatili aktivnosti prijelaznih Vlada.

Grafikon 16

Najviše materijala za sjednice Vlade, odnosno mjera o kojim se odlučivalo na sjednicama, pripremilo je Ministarstvo gospodarstva, na čelu sa Ministricom Ankom Papak-Dodig (SNSD)– 13% od ukupno razmatranog na Vladi. Slijede je Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih, sa 12%, te Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa i Ministarstvo financija sa po 6%.

Najmanje materijala pripremilo je Ministarstvo pravosuđa i uprave i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva sa po 4%.

ZAKONODAVNA AKTIVNOST ČLANOVA VLADE

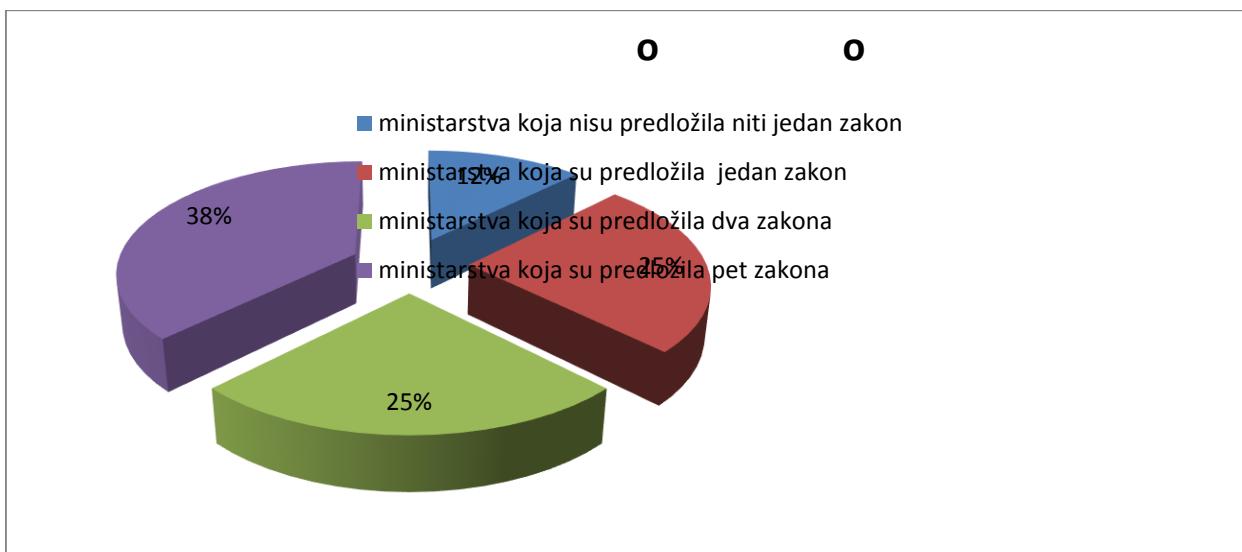
Od 21 zakona utvrđenog na sjednicama Vlade Kantona 10, svi su predloženi od strane nekog od vladinih ministarstava.

Jedno ministarstvo nije predložilo niti jedan zakon.

Dva ministara su pripremila i na razmatranje proslijedila samo 1 zakon.

Dva ministarstva su pripremila i na razmatranje proslijedila 2 zakona.

Tri ministarstva su pripremila i na razmatranje proslijedila 5 zakona.

Grafikon17

Najviše zakona predložilo je Ministarstvo financija, Ministarsvo pravosuđa i uprave i Ministarsvo unutarnjih poslova po 5, Ministarstvo graditeljstva, obnove, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, uputili su na vladu po jedan zakon koji je proslijeden u skupštinsku proceduru. Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih uputilo je 2 zakona, kao i Ministarstvo znanosti, prosvjete , kulture i športa. Ministarstvo gospodarstva nije predložilo niti jedan zakon

ODGOVORI NA ZASTUPNIČKA PITANJA I INICIJATIVE

Na 20 redovitim sjednicama Skupštine Kantona 10 postavljeno je i pokrenuto ukupno 115 pitanja i inicijativa. Od tog broja, njih 75 upućeno je određenim ministarstvima. Ostala pitanja i pokrenute inicijative usmjerene su na druge upitanike. Ministarstva su ukupno odgovorila na 33 postavljena pitanja.

R. br.	Ministar	Ministarstvo	Pitanja i inicijative	Odgovori
1	Petar Galić	Ministar znanosti, prosvjete , kulture i športa	7	3
2	Mario Lovrić	Ministar unutarnjih poslova	14	5
3	Stipan Šarac	Ministar financija	15	10
4	Ilija Šljivić	Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	13	5
5	Hikmet Hodžić	Ministar graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša	1	0
6	Dragoslav Topić	Ministar rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih	10	4
7	Željko Rujević	Ministar pravosuđa i uprave	5	0
8	Anka Papak - Dodig	Ministrica gospodarstva	10	6

Tabela 11: Odgovori ministara na zastupnička pitanja i inicijative

Centri civilnih inicijativa

PRIMANJA U VLADI KANTONA 10

Vlada Kantona 10 ima 9 članova, koji imaju status zaposlenih u Vladi na temelju čega primaju punu plaću. Ukupna primanja članova Vlade za četiri godine mandata iznose 1.305.201 KM (neto!).

Nakon 9.12.2013. godine, dotadašnji predsjednik Vlade (Nediljko Rimac), te ministri Darko Horvat i Petar Gelo imali su pravo na nadoknadu plaće sukladno Zakonu o izabranim dužnosnicima, tako da je dio sredstava iz Poračuna za 2014. godinu isplaćen u ove svrhe.

Kao što smo to u prethodnim izvješćima isticali, iznos primanja nositelja izvršne i zakonodavne vlasti nije sporan. Sporno je skromno zalaganje pojedinih u vršenju svojih obaveza, u cilju poboljšanja kvalitete življjenja u ovoj županiji.

Građani Kantona 10 s razočarenjem mogu gledati na ukupne ostvarene rezultate Vlade u ovom mandatu. **Vlada koja bude imenovana nakon Općih izbora, u listopadu 2014. morat će imati više sluha za probleme građana i truditi se da opravda njihovo povjerenje, radeći svoj posao odgovorno i savjesno, ostavljajući po strani stranačke i osobne interese, te bavljanje samom sobom.**

Tijekom cijelog mandata Vlada je kršila Zakon o Proračunima u FBiH, neusvojivši Proračun niti u jednoj godini u roku određenom ovim zakonom. Isti je čak usvajala i nakon isteka Odluke o privremenom financiranju za razdoblje siječanj-ožujak. Kršila je i Poslovnik o radu jer nije usvajala godišnje Programe rada. Od četiri godine mandata, samo je četiri mjeseca posljednje godine radila prema Programu rada. **Vlada treba prekinuti ovu lošu praksu i poštivajući odredbe Zakona o Proračunima F BiH i svoj Poslovnik o radu, primjeniti njime utvrđene procedure te na vrijeme donositi Proračun i svoj godišnji Program rada.**

Neke odredbe Poslovnika o radu Vlade Kantona 10 su nedorečene, odnosno nisu precizno formulirane kao npr. odredbe članka 17. u kojem se navodi da se godišnji Program rada donosi "u pravilu" do početka kalendarske godine, što predstavlja dosta nedorečenu formulaciju, te ostavlja prostor za „slobodnu interpretaciju“ do kada bi to Program rada Vlade trebao biti najkasnije usvojen. Poslovnikom o radu nisu predviđene sankcije za kršenje obveza utvrđenih ovim dokumentom. **Kroz izmjene Poslovnika o radu, drugačije formulirati obvezu donošenja godišnjeg Programa rada i kao rok postaviti kraj prethodne godine. Također, potrebno je definirati i određeni vid sankcioniranja za kršenje obveza utvrđenih Poslovnikom o radu. Treba raditi i na uspostavljanju mehanizma praćenja realizacije Programa rada, odnosno revidiranja u slučaju neispunjena istog (npr. utvrditi obvezno mjesečno revidiranje i polugodišnje javno izvješćivanje po pitanjima realizacije Programa rada Vlade).**

Sagledavajući odnose Vlade i Skupštine u pogledu redovitog odgovaranja na postavljena zastupnička pitanja, uočavamo nedovoljno poštivanje Vlade prema Skupštini. Naime Vlada nije odgovorila niti na 50% postavljenih zastupničkih pitanja. **Smatramo kako se Vlada mora odgovornije ponašati prema Skupštini i redovito odovarati na zastupnička pitanja.**

Loša socio-ekonomska situacija izravna je posljedica stanja u gospodarstvu, a i zdravstvo je bilo i ostalo opterećeno dugovima i lošom uredenošću zdravstvenih institucija. Vlada se, pri tome, u aktuelnom mandatu, nedovoljno bavila rješavanjem primarnih problema građana i poboljšanjem kvaliteta njihovog života. **Potrebno je intenzivirati rad na projektima koji za cilj imaju poboljšanje kvalitete života građana Kantona 10, te aktivno nastaviti raditi na otklanjanju problema, koji su se nagomilali zbog kašnjenja sa formiranjem izvršne Vlasti u Kantonu 10 kao i sa njenim čestim smjenama. Intenzivno nastaviti pratiti stanje u oblasti koncesija, te kontinuirano izvještavati Skupštinu i javnost o efektima provedbe istih, a po potrebi održavati i periodične sastanke sa predstavnicima općina na čijem području se izdaju ugovori o koncesijama.**

PRIVITAK 1 – NEOVISNA REVIZORSKA IZVJEŠĆA

Ured za reviziju institucija u FBiH Neovisno revizorsko mišljenje za 2012.godinu

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Županija) za 2012. godinu (bilance stanja na dan 31. prosinca 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju sukladnosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Županije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Ovaodgovornost obuhvaća: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijedkorupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za sukladnost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH (Sl. novine FBiH br. 22/06) i Okvirom međunarodnih standarda vrhovnih revizorskih institucija - ISSAI Okvir u BiH (Sl. glasnik BiH br. 38/11 i Sl.novine FBiH br. 30/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o sukladnosti poslovanja o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je temeljen na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

Centri civilnih inicijativa

-
1. Ne može se potvrditi pravilnost iskazanih dugoročnih obveza u iznosu od 3.081.086 KM obzirom da se radi o garantovanoj obvezi povrata, a ne primljenim sredstvima u Proračun. Prema Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu, garantovana obveza povrata iskazuje se u vanbilansnoj evidenciji, a izvori za povrat dospijelog dijela se planiraju Proračunom (točka 4.13. Izvješća),
 2. Ne može se potvrditi vrijednost imovine, obveza i potraživanja jer na dan izvješćivanja nije izvršeno usklajivanje stvarnog stanja sa stanjem u knjigovodstvenim evidencijama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 4.7. Izvješća)
 3. Potrošnja javnog novca nije se odvijala u skladu sa datim ovlaštenjima Zakonom o izvršenju proračuna za 2012. godinu prema kojem je uvjet raspodjele usvajanje kriterija raspodjele. To se odnosi na tekuće transfere za kulturu u iznosu 330.000 KM i šport u iznosu 186.795 KM Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa i transfer općinama u iznosu 150.000 KM Ministarstva gospodarstva (točka 4.5.3. Izvješća),
 4. Zbog nepoštivanja propisa prilikom trošenja javnog novca za troškove službenih putovanja, reprezentaciju, rad povjerenstava i ugovorenih usluga ne možemo potvrditi pravilnost i visinu iskazanog troška. Način odobravanja i stvaranja izdataka za usluge prevoza i goriva nije uređen propisima. (točka 4.5.2. Izvješća),
 5. Ne možemo potvrditi točnost iskazanih transakcija vezanih za novčana sredstva, potraživanja i obveze i usklajivanje sa računovodstvenim propisima. (točke 4.10., 4.11., 4.12. Izvješća),
 6. Nisu poštivane odredbe Zakona o javnim nabavama BiH u postupcima odabira najpovoljnijeg izvođača radova za održavanja cesta, pri nabavci motornih vozila, odjeće i ustupanju izvođenja gradevinskih radova (točka 4.9. Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske iskaze mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Hercegbosanske županije, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja izvršenja Proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja tj. Uredbom o računovodstvu Proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH. Finansijsko poslovanje Hercegbosanske županije tijekom 2012. godine, nije bilo po svim materijalno značajnim aspektima uskladeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja, skrećemo pažnju na slijedeće:

Po pravomoćnim i ovršnim presudama, novčana potraživanja Hercegbosanske županije bez zakonskih zateznih kamata i troškova postupka, iznose 355.948 KM, dok tražitelji ovrhe od ovršenika Županije po pravomoćnim i ovršnim presudama, bez zakonskih zateznih kamata, potražuju 187.210 KM (točka 4.14 Izvješća). Izdate su garancije Hercegbosanske županije po kreditima datim krajnjim korisnicima u iznosu od 1.273.555 KM, garancije su date za kredite za projekat urbane infrastrukture i pružanja usluga, a korisnici kredita su općine sa područja Županije (točka 4.15 Izvješća). Ne prejudicirajući buduće događaje, skrećemo pažnju na prednje.

Ured za reviziju institucija u FBiH

Neovisno revizorsko mišljenje za 2013.godinu

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća Proračuna Hercegbosanske županije za 2013. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilanca stanja, Izvješće o novčanim tokovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna) na dan 31. decembar 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodne strukture Vlade i proračunskih korisnika Hercegbosanske županije odgovorne su za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodne strukture Vlade i proračunskih korisnika Hercegbosanske županije su odgovorne i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa temeljem kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Nisu poštovane odredbe članova 4., 22. i 23. Zakona o proračunima u FBiH, jer nije vršeno usuglašavanje rashoda sa ostvarenim prihodima, što je imalo za posljedicu da je u 2013. godini ostvaren deficit u iznosu od 6.011.636 KM, a što ukazuje na povećanu potrošnju proračunskih sredstava u odnosu na raspoloživa sredstva (točka 5.2.6. Izvješća);
2. Ne može se potvrditi iskazani finansijski rezultat za iznos od 695.786 KM obzirom da obveze u iznosu od 612.354 KM nisu iskazane u finansijskim izvješćima za 2013. godinu (troškovi prijevoza na posao i sa posla djelatnicima osnovnih škola u iznosu od 157.295 KM, obveze prema djelatnicima srednjih škola za organiziranje izvanrednih ispita od 63.659 KM, poticaji u poljoprivrednoj proizvodnji od 41.400 KM i obveze po osnovu beneficiranog radnog staža od 350.000 KM za djelatnike MUP-a), dok je 83.432 KM ostvarenog prekoračenja proračuna iskazano na poziciji kratkoročno razgraničenih rashoda, a ne na odgovarajućoj poziciji troškova (Uprava za ceste) (točka 5.2.6. i 6.1. Izvješća);
3. Ne može se potvrditi realnost iskazane vrijednosti imovine, obveza i potraživanja na dan 31.12.2013. godine jer nije izvršeno usklajivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.1, 6.2 i 6.4 Izvješća);
4. Ne može se potvrditi točnost iskazanih potraživanja temeljem datih koncesija zbog neusuglašenih podataka o koncesionim naknadama u evidencijama Ministarstva gospodarstva i Ministarstva financija, kao i zbog nepoduzimanja potrebnih mjera na naplati prihoda temeljem potpisanih ugovora o koncesijama. Navedeno je pored štetnih posljedica na Proračun Županije uticalo i na proračune općina na čijem području se nalaze predmeti koncesija, obzirom da se ovi prihodi dijele po definiranim omjerima između Županije i općina (točka 5.1.2 Izvješća);
5. Putem tekućih transfera odobreno je trošenje proračunskih sredstava bez jasnih i mjerljivih kriterija/parametara temeljem kojih bi se ocijenili i rangirali zahtjevi, prijave odnosno programi potencijalnih korisnika i odredio iznos sredstava potpore po svakom zahtjevu, što je suprotno odredbama Zakona o izvršenju proračuna za 2013. godinu (transfer za kulturu i sport kod Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i sporta, potpore zdravstvenim institucijama kod Ministarstva zdravstva, rada, socijalne skrbi i prognanih, grantovi općinama i neprofitnim organizacijama kod Ministarstva gospodarstva i grantovi općinama kod Ministarstva građenja, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša) (točka 5.2.3 Izvješća);
6. Kapitalni transfer kod Ministarstva zdravstva, rada, socijalne skrbi i prognanih u iznosu od 586.887 KM realiziran je temeljem rješenja ministra iz prosinca 2013. godine i računa i predračuna izdatih u siječnju 2014. godine što je suprotno Odluci Vlade i odredbama Zakona o izvršenju Proračuna, obzirom da osnov za donošenje rješenja čine izvršeni radovi i dostavljeni računi tj. situacija o izvršenom poslu uz obavezan potpis nadzornog organa ili zapisnici o primopredaji opreme ili ispostavljenim situacijama ugrađenih materijala za sustav grijanja (točka 5.2.4 Izvješća);

7. Raspolaganje javnim novcem nije bilo sukladno propisima vezano za isplate po ugovorima o djelu, naknade za rad u povjerenstvima, reprezentacije, upotrebu službenih vozila i praćenje utroška goriva (točka 5.2.2. Izvješća);

8. Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu neprovođenja postupka javnih nabava (za isporuku goriva i tonera i punjenja, fax aparata i aparata za kopiranje), osiguranja stvarne konkurenциje (za nabavu tiskanog materijala) i dijelu sačinjavanja tenderske dokumentacije sa jasnim kriterijima za dodjelu ugovora (za nabavu uredskog materijala) (točka 7. Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske iskaze mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Proračuna Hercegbosanske županije, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja tj. Uredbom o računovodstvu Proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH. Finansijsko poslovanje Hercegbosanske županije tijekom 2013. godine, nije bilo po svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez utjecaja na dato mišljenje skrećemo pažnju na slijedeće:

Prema Izvješću Županijskog javnog pravobraniteljstva od 13.03.2014. godine pokrenuti su parnični predmeti sa značajnim finansijskim iznosom od cca 11 miliona KM o čijem izvršenju rukovodne strukture Županije trebaju voditi računa (točka 8. Izvješća).

PRIVITAK 3 - NEKI ASPEKTI KVALITETE ŽIVOTA U KANTONU 10

Prosječna neto plaća u siječnju 2014. godine iznosila je 856 KM, dok je broj nezaposlenih iznosio 9.574 osobe i evidentno je da je došlo do smanjenja plaća, a povećanja broja nezaposlenih u odnosu na 2013. godinu. U isto vrijeme u Kantonu 10 je evidentirano 9 260 zaposlenih. Najveći broj zaposlenih je u

poljoprivredi, šumarstvu i ribolovstvu, dok je prosječna neto plaća naveća u proizvodnji i opskrbi električne energije, a zatim u oblasti informiranja i komunikacija, dok je najniža u oblasti ugostiteljstva.

Prirodni priraštaj u ovom Kantonu već dulji niz godina bilježi negativan trend i to se nastavlja i u 2014. godini. Samo u siječnju je bilo skoro tri puta više umrlih nego živorođenih, što uz pojavu masovnog iseljavanja sa ovih prostora predstavlja veliki problem.

Također, nastavlja se i negativan migracijski saldo unutar Kantona 10. Naime, veći je broj odlazaka nego dolazaka stanovništva na ove prostore, što je također izravna posljedica sve lošijeg socio-ekonomskog stanja unutar ove županije.

Najveći dio primanja stanovnici Kantona 10 izdvajaju na hranu, a posebno je zabrinjavajuća činjenica kako su umirovljenici na rubu siromaštva jer njihova mirovina jedva podmiruje jednu šestinu potošačke košarice. Tematska sjednica Skupštine o analizi stanja u gospodarstvu, pokazala je ono što većina građana Kantona 10 već odavno zna: stalni porast nezaposlenosti, pad zaposlenosti, te kontinuirani negativni prirodni priraštaj izravna su posljedica izuzetno lošeg stanja u gospodarstvu, propadanja brojnih javnih, ali i privatiziranih poduzeća, te generalno nepripremljenosti ovdašnjih vlasti na ulazak Republike Hrvatske u